

Jaarverslag 2021

**Vertrouwenspersoon Ongewenste Omgangsvormen
(VPOO)**

voor medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers

Inleiding

Stichting Brigantijn wil dat haar scholen veilige scholen zijn; ook op het gebied van sociale veiligheid. Onderdeel van deze zorg is het aanstellen van een externe vertrouwenspersoon.

De rol van vertrouwenspersoon kent een aantal kernactiviteiten, te weten:

1. eerste opvang, informatie en/of advies bij ongewenst gedrag, problemen of klachten;
2. het ondersteunen van de hulpvrager bij de afhandeling van problemen of klachten;
3. het bemiddelen bij problemen of klachten;
4. het adviseren inzake sociale veiligheid en ondersteunen van de schoolcontactpersonen in hun taak;
5. het adviseren en ondersteunen van medewerkers die hulp vragen in lastige situaties die de veiligheid van een kind betreffen.

Uitgangspunt van het beleid is dat klachten in eerste instantie met de direct betrokkenen kunnen worden besproken en/of opgelost. In situaties waarin medewerkers, leerlingen of ouders/verzorgers de ondersteuning van een objectieve buitenstaander wenselijk achten, moet professionele ondersteuning beschikbaar zijn. Zij kunnen hiervoor een beroep doen op de externe vertrouwenspersoon.

De vertrouwenspersoon van Stichting Brigantijn is breed inzetbaar. Dit betekent dat niet alleen klachten van grensoverschrijdend en ongewenst gedrag besproken kunnen worden. Medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers kunnen ook met andere vragen, klachten of uitingen van onvrede - waarmee zij door een gebrek aan vertrouwen of het gevoel van onveiligheid niet (direct) met betrokkenen kunnen of durven bespreken of waarvan de bespreking niet heeft geleid tot een acceptabele oplossing - bij de vertrouwenspersoon terecht. Op basis van de professionaliteit van de vertrouwenspersoon beoordeelt zij, nadat de situatie is aangehoord, of de situatie bij haar rol thuis hoort. Wanneer dit niet het geval is, zal de vertrouwenspersoon de vrager adviseren waar zij/hij wel terecht kan met het probleem.

De toegang tot de vertrouwenspersoon is laagdrempelig; iedereen kan rechtstreeks en zonder toestemming of tussenkomst van de organisatie voor vragen en/of klachten contact opnemen met de vertrouwenspersoon.

Werkwijze vertrouwenspersoon

Bereikbaarheid

De vertrouwenspersoon is van maandag tot en met vrijdag gedurende kantooruren te bereiken. Bij afwezigheid van de vertrouwenspersoon is in de waarneming voorzien. Er wordt gebruikt gemaakt van vertrouwenspersonen in dienst en uit het netwerk en zij zijn altijd bereikbaar via de bekende contactgegevens van Buro Overbeek. Een tweede vertrouwenspersoon kan ook ingezet worden ingeval van grote calamiteiten.

Vertrouwelijkheid

Eenieder die zich tot de vertrouwenspersoon richt kan rekenen op de grootst mogelijk vertrouwelijkheid. Dat wil zeggen, dat de vertrouwenspersoon niet met anderen binnen of buiten de organisatie praat over hetgeen besproken is, zonder dat betrokkene(n) hiervoor toestemming heeft gegeven. Hierop zijn wel uitzonderingen, die aan het begin van het gesprek aan de klager worden verteld.

Voordat het zwijgen wordt doorbroken zal de vertrouwenspersoon altijd proberen de betrokkene te overtuigen zijn/haar verhaal zelf te doen. Het stilzwijgen zal echter nooit worden doorbroken voordat de betrokkene hiervan op de hoogte is.

Luisteren

Soms vergt het moed om de vertrouwenspersoon in te schakelen. Daarom is het belangrijk dat de vertrouwenspersoon met aandacht en oordeelsvrij luistert naar het verhaal van de medewerker, leerling of ouder/verzorger. Begrip, inlevingsvermogen en een neutrale houding zijn hierbij essentieel.

Oplossingsgericht

Zonder actie komt er geen oplossing.

De vertrouwenspersoon zal de klager aanmoedigen na te denken over de gewenste situatie en de hiervoor noodzakelijke vervolgstappen. Hierbij geniet het de voorkeur te kiezen voor "informele" trajecten, in plaats van langdurige klachtenprocedures of juridisering van klachten (= formele trajecten). Echter, wanneer dit nodig is, wordt een formeel traject niet uit de weg gegaan.

Ondersteunend

De vertrouwenspersoon heeft aandacht voor concrete doelen. Hierbij is nadrukkelijk oog voor de belangen van alle partijen; van zowel de klager, als ook van de aangeklaagde en de organisatie. Wanneer de hulpvrager dit wenst, ondersteunt de vertrouwenspersoon hem/haar tijdens het verdere proces om te komen tot een oplossing. Dit kan betekenen dat de vertrouwenspersoon gesprekken voorbereidt of nabespreekt, maar de vertrouwenspersoon kan de hulpvrager ook begeleiden tijdens gesprekken met betrokkene(n).

Bemiddelend

Wanneer beide partijen uitspreken gebruik te willen maken van bemiddeling, kan de vertrouwenspersoon ook optreden als bemiddelaar. Voorwaarde is wel dat beide partijen akkoord gaan met de vertrouwenspersoon als bemiddelaar.

Rapportage aan het management van de organisatie

Ieder jaar stelt Buro Overbeek een jaarverslag op, zoals dat nu ook voor u ligt.

Hierin doet Buro Overbeek geanonimiseerd verslag van de kwesties waarvoor medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers in het afgelopen jaar een beroep hebben gedaan op de vertrouwenspersoon. Indien er sprake is van trends of ongewenste ontwikkelingen, zal de vertrouwenspersoon daarvan melding maken en kan zij eventueel aanbevelingen doen. Wanneer een situatie dusdanig dringend en/of ernstig is, kan de vertrouwenspersoon besluiten hiervan eerder melding te maken. Uiteraard met inachtneming van de aan de betrokkene toegezegde vertrouwelijkheid.

In het jaarverslag wordt tevens verantwoording afgelegd over de ingezette uren.

Jaaroverzicht 2021

Bijzonder jaar

De Corona pandemie die ons land voor het eerst bereikte in 2020, heeft ook in 2021 een behoorlijke stempel gedrukt op het dagelijks leven. Ook basisscholen ontkwamen niet aan maatregelen en tot twee keer toe een lockdown. Dit heeft veel gevraagd van alle medewerkers. Ook aan het begin van 2022 is er nog niet echt zicht op het einde van de pandemie. Ondanks alle maatregelen zijn er door ouders en medewerkers maar bijzonder weinig klachten over onderwijs in Coronatijd gemeld bij de vertrouwenspersoon.

Netwerkbijeenkomsten met schoolcontactpersonen

De netwerkbijeenkomsten vinden twee keer per jaar plaats in een van de scholen. Tijdens de overleggen vindt uitwisseling plaats van ervaringen en actualiteiten op het gebied van sociale veiligheid. Tevens is er ruimte om casussen te bespreken, elkaar te helpen en advies te vragen aan de externe vertrouwenspersoon.

De organisatie van deze bijeenkomsten is nu door het bestuur van Stichting Brigantijn overgenomen. Hiermee straalt de organisatie uit dat zij belang hecht aan deze bijeenkomsten. Afspraak is dat een van de bestuurders bij (een deel) van de bijeenkomst aansluit.

Door toedoen van de Covid-19 pandemie is er in 2021 maar een bijeenkomst georganiseerd, dit was in het najaar van 2021. Getracht wordt om de geplande bijeenkomst in het voorjaar van 2022 te laten doorgaan. Indien deze bijeenkomst niet fysiek kan plaatsvinden, zal worden overlegd of een online bijeenkomst mogelijk/wenselijk is.

Deskundigheidsbevordering en behoud certificering beroepsvereniging

De vertrouwenspersoon is LVV-gecertificeerd en zorgt door middel van scholing en intervisie voor continuering hiervan.

De inzet van de vertrouwenspersonen in 2021

Jaarevaluatie

Begin 2021 is het jaarverslag van 2020 besproken. Daarin is onder andere afgesproken dat de vertrouwenspersoon de scholen opnieuw zou gaan bezoeken zodra hier de mogelijkheid voor was. Echter, de Corona pandemie heeft ook hier gemaakt dat het fysiek bezoeken van scholen zoveel mogelijk vermeden diende te worden. In 2022 zal opnieuw een poging gedaan worden om de scholen te bezoeken. Mocht dit vanwege de geldende maatregelen opnieuw niet mogelijk zijn, zal gekeken worden naar online mogelijkheden.

Getalsmatig

In 2021 hebben zich 7 personen gemeld bij de externe vertrouwenspersoon. Daarnaast heeft Buro Overbeek uren besteed aan het schrijven en bespreken van het jaarverslag en aan veelal korte adviesaanvragen.

Inhoud

Aspect	Frequentie
--------	------------

(in een en dezelfde casus is vaak sprake van meerdere aspecten)

Communicatie	: 2
Kwaliteit van het onderwijs	: 2
Vertrouwen in school/schoolmedewerker	: 1
Sfeer op de school	: 1
Discriminatie	: 0
Bejegening	: 1
Seksuele intimidatie/grensoverschrijdend gedrag	: 1
Onveiligheid op school	: 1
Pesten	: 2
Thuisituatie van een kind	: 1
Communicatie of verstoring in de arbeidsrelatie	: 0

Algemene informatie	: 1
Passend onderwijs	: 1
Integriteit	: 0

Voorbeelden

Opmerking vooraf:

vanwege de privacy en de leesbaarheid is ervoor gekozen om uitsluitend in de hij-vorm te schrijven, ongeacht of er sprake is van een man of een vrouw.

Een ouder belt omdat hij ervaart dat zijn kind gepest wordt op school. Hij geeft aan dat hier weinig aandacht voor is. Hij voelt zich niet gehoord door school en ervaart dat er ook niet wordt ingezet op het stoppen van het pesten. Gaandeweg de twee gesprekken wordt duidelijk dat er veel meer aan de hand is, waarbij ook passend onderwijs een rol speelt. Duidelijk wordt dat de onderwijsconsulent reeds ingeschakeld is. De vertrouwenspersoon wil voorkomen dat er meerdere instanties tegelijk ondersteunen en verzoekt in eerste instantie met de ondersteuning van de onderwijsconsulent tot een oplossing te komen.

De vertrouwenspersoon ondersteunt een ouderpaar dat ervaart dat de leerkracht geen veiligheid in de groep brengt, maar door zijn gedrag de reeds ervaren onveiligheid vergroot. In het bespreekbaar maken van de situatie werd geen begrip ervaren bij de directie. De ouders kiezen ervoor om hun verhaal te doen bij de bestuurder, de vertrouwenspersoon ondersteunt hen daarin.

Een medewerker wil graag sparren met de vertrouwenspersoon over zaken die hem in relatie tot zijn werk bezighouden. Ondanks dat het niet direct een vertrouwenskwestie is, heeft de vertrouwenspersoon er begrip voor dat de medewerker het lastig vindt om zijn vragen en zorgen rechtstreeks binnen de organisatie te bespreken. De vertrouwenspersoon biedt een luisterend oor en bespreekt handelingsalternatieven met de medewerker.

Een ouder ervaart geen gehoor binnen de school als hij bespreekbaar wil maken dat zijn kind gepest wordt en wat dat met hem doet. Duidelijk wordt dat de ouder het uitsluitend met de leerkracht heeft besproken. Daarbij lijkt het er ook op dat de ouder de situatie en de gevolgen nog wat duidelijker zou kunnen bespreken, zodat op school zijn zorgen beter begrepen worden. De vertrouwenspersoon bereidt met de ouder een vervolgesprek voor en de ouder heeft het daarna zelf opgepakt.

Een ouder belt omdat hij ontevreden is over de lessen in Coronatijd. Als er dan nog een andere calamiteit bij bovenop komt, en er nog meer lessen uitvallen, is voor de ouder de grens bereikt. Hij wil zijn verhaal doen en weten welke weg hij het beste kan bewandelen om zijn onvrede te uiten. Handelingsalternatieven zijn besproken en de ouder heeft het zelf verder opgepakt.

Naast individuele casuïstiek wordt de vertrouwenspersoon door het jaar heen ook gebeld voor korte adviezen en verzoeken tot meedenken in lastige situaties. Deze veelal korte adviezen aan leerkrachten, lb'ers, schoolcontactpersonen, directies en bovenschools management zijn veelal niet individueel beschreven.

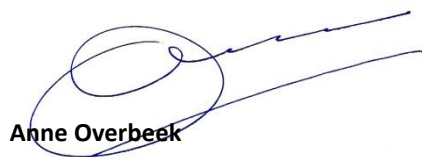
Samenvatting

Afgelopen jaar zijn er weinig meldingen geweest. Dit beeld is ook te zien bij andere onderwijsorganisaties. Kinderen, ouders en medewerkers hebben hun handen vol gehad aan de telkens veranderende regelgeving, waardoor er afwisselend sprake was van digitaal lesgeven/thuisonderwijs, opvangen van kinderen van ouders met cruciale beroepen of een onstabiele thuissituatie, opnieuw opstarten van klassikaal onderwijs tot weer een verlengde Kerstvakantie.

Mede door deze situatie is de vertrouwenspersoon ook minder zichtbaar geweest dan wenselijk en nodig is.

Met de bestuurder zal tijdens de jaarevaluatie gekeken worden naar mogelijkheden om de zichtbaarheid van en de kennis over het werk van de vertrouwenspersoon te vergroten.

Enschede, 17 januari 2022

Anne Overbeek
externe vertrouwenspersoon